

Lakování

Vyklepávání a lakování karosérie vyžaduje zkušenosti s materiály a jejich zpracováním. Takové odborné vědomosti získáme jen dlouholetou praxí, a proto v knize objasníme pouze postupy při opravách malých poškození karosérie a laku.

K lakování musíme použít stejný barevný odstín laku, neboť sebemenší rozdíl v barvě padne po skončení práce ihned do očí. Současný barevný odstín je uveden na poznávacím štítku na pravém blatníku v motorovém prostoru nebo v blízkosti rezervního kola.

Setkáme-li se přesto s odlišnostmi mezi originálním lakem a lakem pro opravu, příčina tkví v tom, že lak na vozidle je již starší a je poznamenán působením ultrafialových slunečních paprsků, extrémních teplotních rozdílů, povětrnostních podmínek a chemikálií, např. průmyslových exhalací. Kromě toho může být poškození vnějšího laku, změna barevného tónu jakož i vyblednutí barvy způsobeno používáním nevhodných prostředků pro čištění a ochranu laku.

Metalitický lak se skládá ze dvou vrstev: barevného základního laku a bezbarvého krycího laku. Při lakování se krycí lak stříká na nezaschnutý základní lak. Hrozí nebezpečí, že odstíny laků nebudou souhlasit. Nový lak má jinou viskozitu oproti původnímu, která způsobuje posun barevného odstínu.

Oprava poškozených míst od kamenů

Vyplatí se nám pravidelně odstraňovat i malá poškození laku. Zamezíme tím korozi karosérie a nebudeme muset později provádět větší opravy.

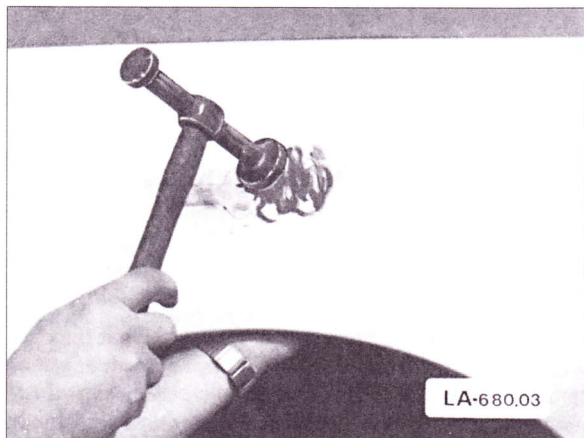
Drobná poškození, například rýhy a stopy po nárazech malých kamenů, které způsobily jen odprýsknutí vnějšího krycího laku nemusíme vybrušovat až na plech. Obvykle postačí "tužka na lak". Vedle "tupovacího laku" s malým štětečkem často pomůže samolepicí laková fólie.

- Poškození od nárazů kamenů nebo malé korozní puchýře ošetříme tak, že tato místa oškrábeme až na holý plech. K tomu použijeme tzv. "gumu na rez" nebo nůž, či malý šroubovák. Důležité je, abychom nevynechali žádná, byť i sotva viditelná, zkorodovaná místa. Tzv. "guma na rez" je plastická objímka, opatřená krátkými drátky. Můžeme použít také elektricky poháněnou ruční brusku s vyměnitelnými korundovými kotoučky.
- Očištěné místo musí být suché a odmaštěné. Proto místo a okolní lak očištíme rozpouštědlem.
- Na takto připravené místo nanese štětečkem tenkou vrstvu základního laku. Základní lak se často prodává ve spreji. Vystříkneme trochu laku do víčka od spreje, v kterém pak budeme namáčet štětec.
- Po zaschnutí základního laku opravíme dotyčně tupováním. U tupovací nádoby bývá štěteček součástí víčka. Pokud máme k dispozici odpovídající barvu ve spreji, vystříkneme trochu laku do víčka od spreje. Lak nanášíme štětcem na vodové barvy. Tímto způsobem nanese jen tenkou vrstvu, která nestěče dolů. Poté necháme barvu dokonale zaschnout. Tento postup opakujeme tak dlouho, až vyplníme celý dolík a v okolním laku není prohlubeň.

Vyklepávání karosérie

K vyklepávání potřebujeme vyklepávací kladivo a vhodnou ruční kovadlinu. Pokud jsou v karosérii díry po korozi, doporučujeme podle rozsahu poškození vyměnit celý postižený plech nebo na něj navařit záplatu.

Vyklepávání

- Menší důlky vyklepeme vyklepávacím kladívkem. Přitom z druhé strany přidržujeme ruční kovadlinu. Nesmíme tlouci velkou silou, protože jinak se plech příliš roztáhne a jeho povrch nebude hladký. Postupujeme vždy od kraje nerovnosti po jejím obvodu směrem ke středu.
- Vyklepávanou plochu neustále kontrolujeme rukou, až dosáhneme požadovaného tvaru. Malé nerovnosti později zatmelíme.
- Předtím, než začneme s vyklepáváním, pečlivě odstraníme z opravovaného místa korozní produkty a zbytky starého laku. Použijeme k tomu hrubší brusný papír (zrnitost 120), který napneme na dřevěný špalík. Okolní ozdobné lišty nebo plastové díly polepíme lepicí páskou, abychom je nepoškrábali.

Příprava k lakování

- Před každou opravou laku karosérii umyjeme, abychom ji nepoškrábali a aby se do čerstvého laku nedostaly nečistoty.
- Pracujeme při teplotě vyšší než 12°C, ne však na přímém slunci a za silného větru.

Odrezování

- Okolí opravovaného místa důkladně oblepíme, abychom nedopatřením nepoškodili okolní lak.
- Každou viditelnou rez i pod puchýřky odstraníme tříhranným škrabákem, šroubovákem nebo brusným papírem o zrnitosti 120.
- Okolo poškozeného místa zbrousíme brusným papírem zrnitosti 320 zdravý lak do hloubky 1 až 2 cm.
- Pozinkované díly zbrousíme pouze k základnímu laku. Nesmíme probrousit zinkový povlak.

Stříkání základního protikoroziního nátěru

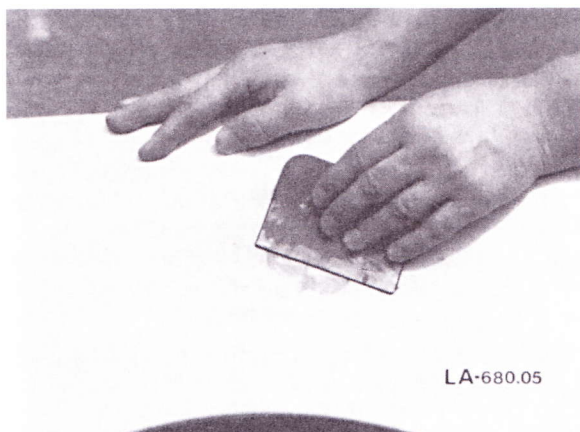
- Opravované místo vyčistíme hadrem, namočeným v nitroředidle. Odstraníme tak mastnotu a prach. Opravované místo necháme oschnout.
- Aby se spolu dobře snášel základní nátěr a krycí lak, používáme tyto prostředky vždy od jednoho výrobce. Jinak mohou vznikat na laku bublinky nebo vrás-ky.
- Na odrezovaný a čistý plech nastříkáme ze vzdálenosti asi 25 cm velmi tenkou vrstvou základního laku. Okolí opravovaného místa zakryjeme novinovým papírem, aby se antikoroziní prostředek nedostal na zdravý lak.
- Necháme nátřik zaschnout a po deseti až patnácti minutách provedeme další nátřik. Budeme-li muset místo ještě zatmelit, musíme nechat základní lak dokonale zaschnout.

Tmelení

Rozlišujeme dva druhy tmelů: dvousložkový a výplňový tmel. Dvousložkový tmel se smísí s tužidlem těsně před započatím práce. Rychle tvrdne a musíme s ním pracovat rychle. Tento tmel se používá se k vyplňování velkých nerovností. Vyplňovací tmel nanášíme stěrkou a používáme ho k zahlazení malých nerovností. Můžeme ho nanášet i ve více vrstvách. Oba tmely můžeme zakoupit v tubách nebo v kelímcích. Výplňový tmel se prodává i ve spreji.

Pozor: Ačkoliv se často provádí tmelení přímo na čistý plech, v každém případě doporučujeme, nastříkat plech nejprve základním antikoroziním nátěrem.

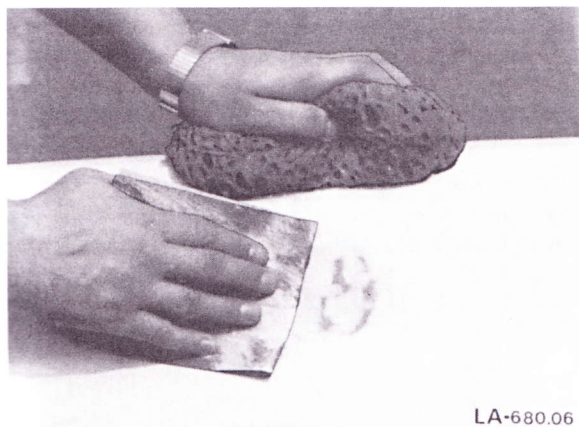
- Na vyklepanou a obroušenou plochu nanесeme dvousložkový tmel a necháme ho zaschnout. Při tmelení se držíme návodu od výrobce.
- Po zaschnutí obrousíme nerovnosti rukou nebo ruční bruskou. Přitom používáme brusný papír zrnitosti 180. Můžeme použít i brusný papír pro broušení pod vodou. Při použití tohoto brusného papíru musíme broušené místo občas řádně namočit vodou.
- Potom opravené místo očistíme a necháme oschnout.

- Vyspravené místo přetmelíme jemným vyplňovacím tmelem. Tmel roztíráme širokou plastikovou stěrkou a necháme jej nejméně dvě hodiny zatvrdnout. Na výrazná zaoblení a hrany doporučujeme použít jemný tmel ve spreji.
- Po nanesení každé vrstvy vyplňového tmelu necháme tmel po dobu dvou až tří hodin důkladně zatvrdnout.

Broušení

Brusný papír má různou zrnitost. Čím menší číslo, udávající zrnitost, tím je papír hrubší. Pro broušení dvousložkových tmelů doporučujeme používat papír o zrnitosti 180 až 240. Na vyplňovací tmely a na starý lak používáme papíry o zrnitosti 320 až 360 a pokud možno brousíme pod vodou. Pro finální zabrušování pak použijeme papír o zrnitosti 600 a opět brousíme pod vodou.

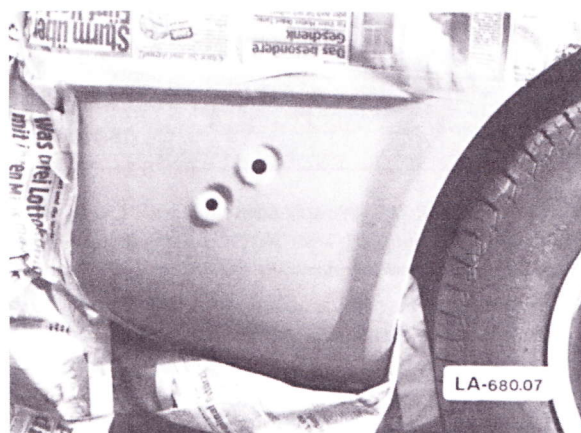

- Zatmelené místo přebrousíme brusným papírem o zrnitosti 360. Broušené místo občas navlhčíme houbou, namočenou do vody.
- Pro následující mokré broušení použijeme speciální jemný brusný papír o zrnitosti 600, určený pro broušení pod vodou. Tímto papírem zabrousíme přechody nového a starého laku. Brousíme pouze ve směru podél vozidla. Tímto způsobem dosáhneme toho, že stopy po broušení budou v krycím laku sotva znatelné.

Čištění

Před stříkáním musíme zatmelenou plochu a okolní lak do vzdálenosti asi dvou dlaní zbavit mastnoty a nečistot. Nejlépe se k tomu hodí rozpouštědlo na silikon (u nás je k dostání např. Venedin).

- Po obroušení opravované plochy pečlivě očistíme a okolní plochy, které nebudeme stříkat, přikryjeme novinovým papírem a přesně oblepíme lepicí páskou. Při nástřiku blatníků stejně pečlivě oblepíme kola a nárazník.

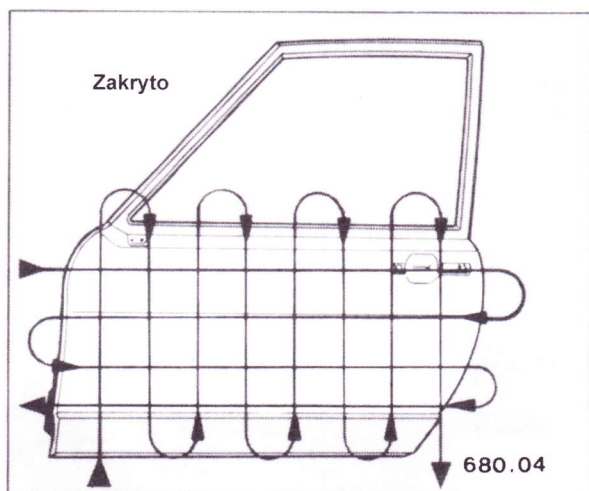
- Opravované místo oblepíme vždy tak, abychom mohli nastříkat lak až k nejbližší liště nebo hraně na karosérii, protože na hranicích oblepeného místa udělá nový lak hranu. Chceme-li, aby byl přechod do původního laku plynulý, nastříkáme nový lak asi do vzdálenosti dvou dlaní přes původní lak.
- Navlhčíme podlahu okolo vozidla, aby se při stříkání nevířil prach.

Lakování

Abychom neměli problémy se základní barvou a krycím lakem, používáme tyto prostředky vždy od stejného výrobce. Jinak mohou vznikat na laku bublinky nebo vrásky.

Pozor: Před započatím práce doporučujeme vyzkoušet si pracovní postup na kusu starého plechu, například na starém blatníku.

- Před lakováním musí být díl suchý a bez prachu. Proto ofoukáme díl stlačeným vzduchem.
- Zvlhčíme podlahu okolo vozidla vodou.
- Lakované místo očistíme rozpouštědlem. Ještě lepší je použít lešticí pastu bez obsahu **silikonu**.
- Před použitím sprej řádně protřepeme (tři až pět minut), jinak bude lak tvořit škráloupy.
- Při používání **metalitického** laku nejprve vystříkáme trochu barvy na karton. Odstraníme tak případné usazeniny kovového prášku v rozprašovači.

- Velké rovné plochy stříkáme svisle a vodorovně (křížem). Začneme mimo stříkanou plochu a pohybujeme sprejem ze strany na stranu.
- Malé plochy stříkáme ve spirále zvenku dovnitř, abychom zbytečně nestříkali mimo.
- Sprejem pohybujeme rovnoměrně a držíme ho ve stejné vzdálenosti od povrchu. Správná vzdálenost je asi 25 cm.
- Chceme-li dosáhnout dokonalého přechodu, musíme provést minimálně čtyři nástřiky. Každý další nástřik by měl přesahovat asi o 2 až 3 cm přes okraj předchozího.

Pozor: Pokud stříkáme příliš blízka, pomalu nebo nerovnoměrně, potom lak vytváří tzv. nosy. Na některá místa jsme nastříkali příliš mnoho barvy a lak z nich stéká dolů. Stejným způsobem se lak chová, když měníme směr pohybu rozprašovače na odkryté opravované ploše.

Mezi jednotlivými nástřiky děláme asi pětiminutové přestávky, aby se z laku mohlo vypařit rozpouštědlo. To opakujeme tak dlouho, dokud lak nevytvoří dostatečnou vrstvu. U metalitických laků během přestávky vždy protřepeme sprej, protože kovové částičky v laku se velmi rychle usazují.

Pozor: U **metalitických laků** je obtížné, trefit odstín původní barvy. Rovnoměrného rozdělení pigmentu (hliníkových částíček v laku) dosáhneme tak, že poslední nástřik provedeme ze vzdálenosti asi 30 cm, namísto původních 25 cm. Tímto způsobem můžeme i ovlivnit odstín laku. Při pomalém pohybu spreje bude krycí vrstva silnější a odstín tmavší, při rychlém pohybu spreje bude odstín naopak světlejší.

Bezbarvý lak při stříkání metalitickým lakem

- Při stříkání metalitickým lakem musíme základní metalitický lak přestříkat ještě bezbarvým lakem, který dodá metalitickému laku potřebný lesk. Bezbarvým lakem musíme provést minimálně tři až čtyři tenké nástřiky. Mezi jednotlivými nástřiky uděláme vždy několikaminutovou přestávku, aby lak mohl zhoustnout. Předtím necháme metalitický lak minimálně 30 minut zasychat. Bezbarvý lak nastříkáme asi do vzdálenosti dvou dlaní přes nový metalitický lak. Podle toho musíme posunout krycí papír.
- Vyčistíme trysku spreje. Obrátíme sprej vzhůru nohama a stříkáme tak dlouho, až z něj přestane tryskat barva.
- Ihned po skončení stříkání odstraníme všechny krycí papíry, protože na okrajích papírů by mohl lak vytvořit hrany.
- Nastříkané plochy necháme zaschnout. Schnutí můžeme urychlit použitím topného tělesa nebo silné lampy. **Pozor:** Nesmíme používat topná tělesa s ventilátorem, protože by se na čerstvém laku usadil zvržený prach.
- Necháme lak řádně zatvrdnout, tj. asi 48 hodin. Rozdíly a nerovnosti na rozhraní původního a nového laku opatrně odstraníme jemnou leštící pastou, kterou nanášíme chomáčkem vaty. Leštíme pouze ve směru podélné osy vozidla.